

**ABC** MĚSTSKÁ  
DIVADLA  
PRAŽSKÁ **KOMEDIEROKOKO**



**KRÁSNÝ NOVÝ SVĚT** 11  
**METODICKÝ LIST**

# ABC MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ KOMEDIEROKOKO

VÁŽENÉ PEDAGOŽKY, VÁŽENÍ PEDAGOGOVÉ,

TENTO PRACOVNÍ LIST DOPROVÁZÍ NAŠI INSCENACI KRÁSNÝ NOVÝ SVĚT. POMŮŽE VÁM PŘIPRAVIT SE A NALADIT NA NÁVŠTĚVU DIVADLA A TAKÉ VÉST DISKUZI VE TŘÍDĚ PO ZHLÉDNUTÍ PŘEDSTAVENÍ. V LISTU NAJDETE KRÁTKÝ ÚVOD K INSCENACI A OTÁZKY A ÚKOLY K JEJÍM TÉMATŮM. MŮŽETE SE STUDENTY POSTUPNĚ PROJÍT CELÝ PRACOVNÍ LIST, NEBO POUŽÍT JEN NĚKTERÁ CVIČENÍ JAKO INSPIRACI PRO VAŠI PŘÍPRAVU.

DOUFÁME, ŽE VÁM PODNĚTY V TOMTO LISTU PŘINESOU HLUBŠÍ ZÁŽITEK Z PŘEDSTAVENÍ!

Alena Skálová a Andrea Steinbauer  
Lektorky Městských divadel pražských

PŘEDSTAVENÍ KRÁSNÝ NOVÝ SVĚT DOPORUČUJEME PŘEDEVŠÍM STUDENTŮM STŘEDNÍCH ŠKOL (15+).

JEHO TÉMATA SE VÁŽÍ K OSNOVÁM ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY, ANGLIČTINY, ESTETICKÉ VÝCHOVY A TAKÉ K PRŮŘEZOVÝM TÉMATŮM OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVY A ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY.

# ÚVOD KE HŘE

## KRÁSNÝ NOVÝ SVĚT

VŠICHNI JSOU MLADÍ A KRÁSNÍ. NEEXISTUJÍ ŽÁDNÉ NEMOCI, VÁLKY, KONFLIKTY, ŽÁDNÝ SMUTEK NEBO POCIT OSAMĚNÍ. KAŽDÉ RÁNO SE PROBOUZÍTE ŠŤASTNÍ A SPOKOJENÍ. ŽÁDNÉ ZBYTEČNÉ EMOCE. KDYŽ SE NÁHODOU NĚJAKÝ NÁZNAK SMUTKU NEBO AGRESE PŘECE JEN OBJEVÍ, HNED TO VYŘEŠÍ MALÁ DÁVKA DROGY SOMY. PROSTĚ, VŠE JE BEZ PROBLÉMU. TAKY BYSTE TAK CHTĚLI ŽÍT, ŽE? NEBO NE?

V ROMÁNU ALDOUSE HUXLEYHO JE VYKRESLEN SVĚT BUDOUCNOSTI, KTERÝ BY SE MOHL NA PRVNÍ POHLED JEVIT JAKO DOKONALÉ MÍSTO HOJNOSTI A ŠTĚSTÍ. BRZY ALE ZAČNE BÝT JASNÉ, ŽE TATO VIZE BUDOUCÍ CIVILIZACE JE HLUBOCE DYSTOPICKÁ. ROMÁN KRÁSNÝ NOVÝ SVĚT PATŘÍ MEZI KLASIKU BRITSKÉ SCI-FI. HUXLEY JEJ NAPSAL V ROCE 1931 PO SVÉ NÁVŠTĚVĚ USA, KDE HO INSPIROVALA AMERICKÁ KULTURA A ZÁBAVNÍ PRŮMYSL. U NÁS VYŠEL ROMÁN JEN O DVA ROKY POZDĚJI POD NÁZVEM KONEC CIVILIZACE. HUXLEYHO IDEJE OVLIVNIL STRACH Z MASOVÉ KULTURY A NEDŮVĚRA V DEMOKRACII A EVROPSKOU CIVILIZACI.

**NOVÝ SVĚT, KTERÝ HUXLEY ZASADIL ZHRUBA DO ROKU 2540, NÁM MŮŽE MRAZIVĚ PŘIPOMÍNAT NAŠI SOUČASNOU TECHNOKRATICKOU A KONZUMNÍ SPOLEČNOST. ADAPTACE V MĚSTSKÝCH DIVADLECH PRAŽSKÝCH ROMÁN DÁLE ROZVÍJÍ A POSOUVÁ DO SOUČASNOSTI. DNES UŽ NEKONZUMUJEME VĚCI, ALE PŘEDEVŠÍM ZÁŽITKY. NOVÝ LONDÝN, KDE POSTAVY ŽIJÍ, ŘÍDÍ UMĚLÁ INTELIGENCE. RODINA NEEXISTUJE, LIDÉ SE RODÍ SYNTETICKY, JEJICH VĚDOMÍ JE UMĚLE PROGRAMOVÁNO A MAJÍ SVÉ PŘEDURČENÉ MÍSTO VE SPOLEČNOSTI. PRO INDIVIDUALITU, TVŮRČÍ MYŠLENÍ NEBO DOKONCE ODPOR TU NENÍ MÍSTO. JAKO KONTRAST K NOVÉMU LONDÝNU SE V ROMÁNU I V INSCENACI OBJEVUJE BARBARSKÁ REZERVACE, VE KTERÉ JEŠTĚ NAJDEME PŘIROZENÝ ŽIVOT A RODINNÉ VAZBY. KDYŽ SE JOHN BARBAR Z REZERVACE V NOVÉM MEXIKU SETKÁ S POSTAVAMI NOVÉHO LONDÝNA, DOJDE K NARUŠENÍ STABILITY NOVÉHO SVĚTA A DOKONCE K POLIBKU...**

**NA ROZDÍL OD DYSTOPICKÉHO ROMÁNU GEORGE ORWELLA 1984, VE KTERÉM SE KE KONTROLE SPOLEČNOSTI POUŽÍVÁ NÁSILÍ, JE OKLEŠTĚNÍ SVOBODY V KRÁSNÉM NOVÉM SVĚTĚ NENÁPADNÉ. JEHO OBYVATELÉ JSOU SPOKOJENÍ A SVOJE ZOTROČENÍ SI NEUVĚDOMUJÍ. BYLO DOSAŽENO STABILITY A ABSENCE NEGATIVNÍCH EMOCÍ. ALE ZA JAKOU CENU?**

PŘED NEBO PO NÁVŠTĚVĚ DIVADLA SI MŮŽETE POSLECHNOUT TAKÉ NÁŠ DRAMATURGICKÝ PODCAST K INSCENACI. NAJDETE HO NA [HTTPS://WWW.MESTSKADIVADLAPRAZSKA.CZ/INSCENACE/1949/KRASNY-NOVY-SVET/](https://www.mestskadivadlaprazska.cz/inscenace/1949/krasny-novy-svet/)

# 1. ČÁST

## PŘED PŘEDSTAVENÍM (20 MIN)

PŘIPRAVTE SE VE TŘÍDĚ NA NÁVŠTĚVU DIVADLA. NÁSLEDUJÍCÍ CVIČENÍ VE STUDENTECH VZBUDÍ OTÁZKY A POCHYBNOSTI O MOŽNÝCH VIZÍCH LEPŠÍHO SVĚTA A PODNÍTÍ JEJICH FANTAZII. KAŽDÝ MŮŽE PRACOVAT SÁM, NEBO VYTVOŘÍME SKUPINY.

---

### VIZE BUDOUCNOSTI

Zkuste si představit svět v roce 2540, ve kterém se podařilo vyřešit problémy dneška a všem se v něm žije lépe. Jak tento svět vypadá? Popište nebo načrtněte:

- I. pět nám dnes ještě neznámých předmětů, které lidé každý den používají
- II. pět aktivit, kterými se lidé baví
- III. pět běžných povolání, pokud povolání existují...

Několik vizí můžeme prezentovat před ostatními ve třídě.

# 2. ČÁST

## PO PŘEDSTAVENÍ (45 MIN)

ZDE NAJDETE REFLEKTIVNÍ OTÁZKY K SLOŽKÁM A TÉMATŮM INSCENACE. CVIČENÍ VÁS NASMĚRUJÍ K ZAMYŠLENÍ A DISKUZI O VZTAHU MEZI NOVÝM SVĚTEM A NAŠÍ VLASTNÍ ZKUŠENOSTÍ.

---

### I. ASOCIACE

**Co si pamatujete z představení?**

Uved'te vizuální vzpomínky, text, zvuk.

Jaké téma jste v inscenaci našli?

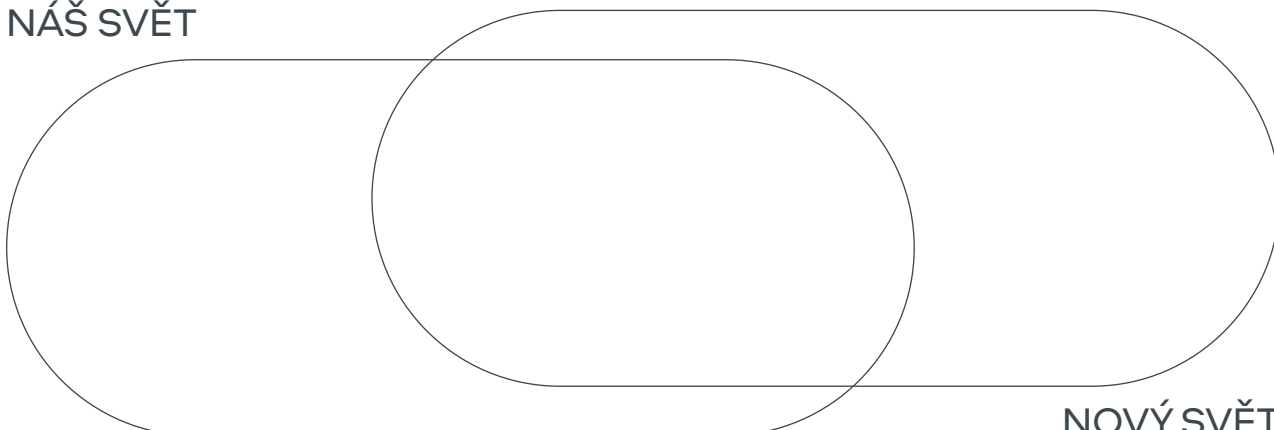
---

### II. MNOŽINY

**Jaký je Nový svět?**

V čem je jiný než ten náš? Co mají společného?

NÁŠ SVĚT



NOVÝ SVĚT

---

### III. TECHNOLOGIE

„Pokud zasadíte semínko aplikované vědy nebo technologie, postupně roste. Roste podle zákonů svého bytí a ty nemusí být nutně stejné jako zákony našeho bytí. Proto můžeme mít pocit, že člověk je obětí své vlastní technologie, že je jí podřízen. Zdá se, že jsme ztratili kontrolu nad svými vlastními vynálezy.”

(Aldous Huxley v rozhovoru pro BBC 30. 6. 1961)

#### **Jak jsou Huxleyho obavy vyjádřeny v inscenaci Krásný nový svět?**

Zkuste ve dvojicích najít pět konkrétních rysů společnosti Nového světa nebo momentů v představení, které problematizují přínos nových technologií.

1

---

2

---

3

---

4

---

5

---

---

## IV. RODINA

„... je tady stále předpoklad, že odpovědnost za děti nesou především dvě osoby – rodiče. Je za tím také prvek autorství. Představa, že děti jsou někým vytvořeny. Toto autorství s sebou nese také moc nad dětmi jako bytostmi (...) (Některé matky) z ničeho nic začínají mluvit o tom, že jsou odhodlané zabít kvůli svým dětem. Nikdo po nich nechce, aby kvůli svým dětem někoho zabíjely. Prostě to jen tak z ničeho nic vypouštějí z úst. Obrana toho mého. Vidím v tom autorství, ego a celé je to založené na špatném čtení biologie.”

(výňatky z rozhovoru deníku Alarm s autorkou manifestu Zrušte rodinu, radikální levicovou teoretičkou Sophie Lewis, dostupné na <https://denikalarm.cz/2023/10/kazdy-kdo-miluje-sve-rodice-by-mel-u-silovat-o-zruseni-rodiny-rika-feministicka-teoreticka-sophie-lewis/>)

**Jaký vztah mají obyvatelé Nového světa k instituci rodiny?**  
Jak si představujete, že zde probíhala výchova dětí od narození po dospělost? Myslíte si, že život mimo rodinu přináší nějaké výhody? Diskutujte ve dvojicích o dopadech rodinných vazeb na náš život a pojmenujte tři pozitivní a tři negativní dopady.

+

---

---

---

---

---

-

---

---

---

---

---



---

## V. REFLEKTIVNÍ OTÁZKY

(můžou se hodit také jako zadání domácí nebo školní slohové práce)

Proč si podle vás tvůrčí tým (zejména scénograf inscenace) zvolil pro podobu scény zrcadlo, schody a motivy hřiště?  
Proč byly podle vás zvoleny tyto barvy a kostýmy?

Chtěli byste žít v Novém světě? Co byste tam chtěli zažít?  
Obyvatelé Nového světa užívají drogu somu. Jaké účinky má tato látka? Co používáme my podobně jako oni somu?

Aldous Huxley v jednom z rozhovorů řekl, že mocných nástrojů se velmi často chopí špatní lidé. Čím si myslíte, že to je?

Co je podle vás moc? Myslíte si, že má někdo moc nad vámi? A nad čím máte moc vy sami?

Existuje propaganda i v naší dnešní společnosti? Jakou může mít podobu?

Co ohrožuje naši svobodu v dnešní době?

Co je svoboda pro vás? V čem konkrétně je váš svět svobodnější než Nový svět?

Chtěli byste mít pocit štěstí k dispozici kdykoliv?